

آیین نامه اجرایی قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا

(مصوب ۱۳۷۹/۶/۱۶)

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- عبارات و اصطلاحاتی که در این آیین نامه به کار رفته است، به شرح زیر تعریف می شوند:

الف- قانون: قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب مجلس شورای اسلامی.

ب- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

پ- مواد آلوده کننده هوا: هر نوع ماده گازی، بخار، مایع، جامد و یا مجموعه ترکیبی از آنها که در هوای آزاد پخش و باعث آلودگی هوا و یا موجب تشدید آلودگی آن شود و یا ایجاد بوهای نامطبوع نماید از قبیل دود، دوده، ذرات معلق، اکسیدهای گوگرد، اکسیدهای ازت، منواکسید کربن، اکسیدکننده ها، هیدروکربنها، اسیدها، آمونیاک و نظایر آن.

ت- گواهی نامه مخصوص: تأییدیه کتبی مراکز معاینه مبنی بر رعایت حد مجاز آلودگی توسط وسایل نقلیه موتوری که به صورت برجسب صادر و بر روی وسایل نقلیه مذکور الصاق می شود. این گواهی نامه می تواند علاوه بر رعایت حد مجاز آلودگی، رعایت ضوابط ایمنی را در برداشته باشد.

ث- آلوده کننده: هر شخص حقیقی که اداره یا تصدی منابع مولد آلودگی را خواه برای خود، خواه به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر بر عهده داشته و یا شخصاً و به طرق مختلف عامل ایجاد آلودگی باشد.

ماده ۲- منابع آلوده کننده هوا غیر از کارخانه ها و کارگاههای موضوع آیین نامه اجرایی فصل سوم قانون به شرح زیر طبقه بندی می شوند:

الف- وسایل نقلیه موتوری: هر نوع وسیله ای که با موتورهای درونسوز حرکت می کند و برای حمل و نقل مورد استفاده قرار می گیرد و در صورت به کار انداختن منشأ ایجاد یک یا چند ماده آلوده کننده می گردد.

ب- منابع تجاري، خانگي و منابع متفرقه:

۱- منابع تجاري به محلهاي مشخصي اطلاق مي‌شود که براي انجام فعاليتهاي مختلف تجاري و خدماتي و نگهداري و عرضه توليدات و کالا و خدمات مورد استفاده قرار مي‌گيرد و بدون اينکه محدود به موارد زير گردد، بر حسب نوع فعاليت خدماتي و يا تجاري شامل گروههاي زير مي‌گردد:

گروه اول- هتلها، مهمانخانه‌ها، رستورانها، شيريني پزيها، نانوآبپها، گرمابه‌ها و امثال اينها.

گروه دوم- دامداريها، مرغداريهاي صنعتي، کشتارگاهها، مؤسسات نگهداري حيوانات و امثال آن.

گروه سوم- بيمارستانها، مراکز درماني و بهداشتي، آزمايشگاهها و امثال اينها.

۲- منابع خانگي، از قبيل منازل و واحدها و اجتماعهاي مسکوني به مکاني اطاق مي‌شود که صرفاً جهت سکونت مورد استفاده واقع مي‌شود.

۳- منابع متفرقه عبارتست از منابعي غير از کارخانه‌ها، کارگاهها، وسايل نقليه موتوري و منابع تجاري و خانگي و هر عملي که ايجاد آلودگي هوا نمايد از قبيل آتش‌سوزي زباله‌ها و انباشتن مواد زايد و متعفن در هوای آزاد.

ماده ۳- سازمان موظف است نسبت به شناسايي و تعيين نوع و ميزان مواد آلوده‌کننده هوا به طرق مقتضي از جمله اخذ اطلاعات، مدارك لازم و در صورت لزوم بازديد و بازرسي اقدام نمايد.

تبصره- کليه اشخاص حقيقي و حقيقي مکلفند آمار، اطلاعات و اسناد و مدارك مورد نیاز سازمان را که در جهت اجرائي قانون و اين آيين‌نامه درخواست مي‌شود، در اختيار سازمان قرار دهند.

فصل دوم- وسايل نقليه موتوري

ماده ۴- شرايط ايجاد مراکز معاينه وسايل نقليه موتوري اعم از بنزيني، گازسوز و تجهيزات آن توسط سازمان با هماهنگي وزارتخانه‌هاي کشور و صنايع تنظيم و ابلاغ خواهد شد.

تبصره- سازمان مجاز است در جهت حصول اطمینان از روند مطلوب در اجرای ماده (۵) قانون و عملکرد صحیح مراکز معاینه نسبت به اخذ آمار و اطلاعات هر يك از مراکز مزبور از طریق شهرداریهای ذیربط و انجام معاینات و آزمایشهای موردی از برخی وسایل نقلیه موتوری که توسط مراکز یاد شده مورد آزمایش قرار گرفته و گواهی زیست‌محیطی دریافت داشته‌اند، اقدام نماید.

ماده ۵- رانندگان وسایل نقلیه موتوری مکلفند بر چسب حاوی گواهینامه مخصوص را در محل مناسبی که توسط مراکز معاینه تعیین می‌شود، بر روی شیشه اتومبیل خود نصب نمایند.

ماده ۶- طبق زمان‌بندی مصوب شورای عالی ترافیک از تردد وسایل نقلیه موتوری که فاقد برچسب موضوع ماده (۵) باشند، در شهرهای تهران، اصفهان، مشهد، تبریز، شیراز، اراک، اهواز و کرج توسط مأموران انتظامی (مأموران راهنمایی و رانندگی) جلوگیری شده و رانندگان وسایل نقلیه مذکور مطابق ماده (۲۸) قانون محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- وسایل نقلیه مذکور تا هنگام رفع موجبات آلودگی و انجام معاینه فنی مجدد و دریافت گواهینامه، اجازه تردد نخواهند داشت.

تبصره ۲- شمول مقررات این ماده به سایر شهرها بنا به تصویب شورای عالی محیط‌زیست خواهد بود.

تبصره ۳- از تردد موتورهای دو زمانه بر اساس زمان‌بندی که سازمان تعیین می‌کند در شهرهای یاد شده جلوگیری خواهد شد.

فصل سوم- منابع تجاری و متفرقه

ماده ۷- در اجرای ماده (۷) قانون، دستورالعمل مربوط به مواقع اضطراری هوا توسط سازمان و سایر دستگاههای ذیربط تهیه و توسط وزارت کشور ابلاغ می‌شود.

ماده ۸- سازمان پس از شناسایی و طبقه‌بندی منابع تجاری، خانگی و منابع متفرقه، آن دسته از منابع مذکور را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز می‌باشد، مشخص و مراتب را با تعیین نوع و میزان آلودگی به مسؤولان و یا صاحبان منابع فوق‌الذکر اعلام خواهد کرد تا در مهلت معین و مناسبی که توسط سازمان تعیین می‌شود، نسبت به رفع آلودگی اقدام نمایند.

ماده ۹- بیمارستانها، درمانگاهها و مراکز بهداشتی و درمانی و سایر مراکز مجاز که به منظور امحای زباله‌های خود از روش سوزاندن استفاده می‌نمایند، مکلفند از دستگاه زباله‌سوز مناسب که استاندارد‌های آلودگی هوا را رعایت نماید، استفاده کنند.

ماده ۱۰- سازمان مجاز است در اجرای ماده (۲۳) قانون، در مناطقی که گاز شهری در دسترس می‌باشد، برای اشخاص حقیقی و حقوقی که با عدم استفاده از گاز موجبات آلودگی هوا را فراهم می‌سازند، اختاریه صادر و مهلت مناسبی را جهت رفع آلودگی تعیین نماید